

**PENSWASTAAN:
. KAJIAN KES DI UNIT KESIHATAN PELAJAR,
UNIVERSITI UTARA MALAYSIA**

oleh

MAIMUNAH WASLI

Hakcipta **Maimunah** bt. Wasli, 1994

**Tesis yang diserahkan untuk memenuhi
keperluan bagi Ijazah Sarjana Sains (Pengurusan)**

Disember 1993

Untuk,

Suami, *Noor Azam Ishak,*

dan

Anak-Anak,

Mchamad Naizuan,

Norasyikin,

Mohamad Nazrul,

Norakmar.

ISI KANDUNGAN

Kandungan	Halaman
Isi Kandungan	i-v
Penghargaan	vi
Senarai Jadual	vii-viii
Senarai Rajah	ix
Senarai Singkatan Perkataan	x
Senarai Lampiran	xi
Abstrak	xii
<i>BAB SATU: PENGENALAN</i>	
1.1 Pernyataan Masalah	1
1.2 Konteks Kajian	4
1.3 Objektif Kajian	6
1.3.1 Objektif Umum	6
1.3.2 Objektif Khusus	6
1.4 Istilah	7
1.4.1 Penswastaaan	7
1.4.2 Kesihatan	8

1.5	Batasan Kajian	9
1.6	Kepentingan Kajian	10
 BAB DUA: LATAR BELAKANG ORGANISASI KAJIAN		
2.1	Pengenalan	11
2.2	Latar Belakang Hal Ehwal Pelajar (HEP), UUM	11
2.2.1	Matlamat	12
2.2.2	Carta Organisasi	13
2.3	Latar Belakang Unit Kesihatan Pelajar (UKP), UUM	14
2.3.1	Matlamat	14
2.3.2	Peranan	14
2.3.3	Carta Organisasi	15
2.3.4	Kemudahan	15
2.3.5	Peraturan Rawatan Kesihatan	16
2.3.6	Sumber	16
2.3.7	Aktiviti Dan Pencapaian	24
2.3.8	Halangan	36
2.4	Penutup	38
 BAB TIGA: PENSWASTAAN		
3.1	Pengenalan	39
3.2	Penswastaaan	39
3.2.1	Objektif Penswastaaan	41
3.2.2	Bentuk Penswastaaan	44
3.2.3	Kekangan Penswastaaan	48
3.2.4	Masa Hadapan Penswastaaan	49

3.3	Penswastaan Perkhidmatan Kesihatan	51
3.3.1	Projek Yang Telah Diswastakan	52
3.3.2	Projek Yang Akan Diswastakan	55
3.4	Penswastaan Di Universiti Utara Malaysia	56
3.4.1	Pengenalan	56
3.4.2	Objektif Penswastaan Di UUM	57
3.4.3	Bentuk Penswastaan Di UUM	59
3.5	Penutup	60
 <i>BAB EMPAT: ULASAN KARYA</i>		
4.1	Pengenalan	61
4.2	Analisis Keberkesanan Kos	62
4.2.1	Gambaran Keseluruhan	62
4.2.2	Faktor-Faktor Keberkesanan Kos	63
4.2.3	Nisbah Keberkesanan Kos	64
4.2.4	Analisis Kepekaan	65
4.2.5	Sudut Pandangan	66
4.3	Persepsi Pelajar UUM Terhadap Entiti Rawatan Perubatan	67
4.3.1	Gambaran Keseluruhan	67
4.3.2	Cara-Cara Analisis	70
4.3.3	Faktor-Faktor Yang Mempengaruhi Persepsi	71
4.4	Rangka Teori Kajian	79
4.5	Penutup	81

BAB LIMA: METODOLOGI PENYELIDIKAN

5.1	Pengenalan	82
5.2	Analisis Keberkesanan Kos	82
5.2.1	Temubual	83
5.2.2	Data Sekunder	85
5.3	Persepsi Pelajar UUM Terhadap Entiti Rawatan Perubatan	85
5.3.1	Rekabentuk Penyelidikan	85
5.3.2	Kaedah Penyelidikan	87
5.4	Penutup	95

BAB ENAM: ANALISIS DAN KEPUTUSAN

6.1	Pengenalan	96
6.2	Analisis Keberkesanan Kos	97
6.2.1	Kos Penyediaan Perkhidmatan UKP	98
6.2.2	Kos Penggunaan	98
6.2.3	Kos Kakitangan	108
6.2.4	Nisbah Keberkesanan Kos	108
6.3	Analisis Kepekaan	109
6.4	Lain-Lain Faedah Dan Kos	111
6.4.1	Rawatan Perubatan Yang Spesifik	111
6.4.2	Penggunaan Teknologi	112
6.4.3	Sudut Pandangan	112
6.4.4	Cara Hidup	114

6.4.5 Keseimbangan	114
6.4.6 Objektif Sosial	115
6.4.7 Faedah-Faedah Lain	115
6.4.8 Kos-Kos Lain	116
6.5 Persepsi Pelajar UUM Terhadap Entiti Rawatan Perubatan	117
6.5.1 Indeks Kebolehpercayaan: Alpha Cronbach	117
6.5.2 Statistik Prihalan	118
6.6 Penutup	127

BAB TUJUH: RINGKASAN DAN CADANGAN

7.1 Ringkasan Kajian	128
7.2 Implikasi dan Cadangan Kajian	129
7.2.1 Pengurangan Beban Kewangan dan Pentadbiran UUM	130
7.2.2 Peningkatan Kecekapan dan Keberkesanan Perkhidmatan	130
7.2.3 Mempraktik Pengalaman Pelajar di Dalam Bidang Keusahawanan dan Pengurusan Pemiagaan	131
7.3 Syor Penyelidikan Masa Hadapan	132
7.3.1 Kajian Kemungkinan Organisasi	133
7.3.2 Kajian Keberkesanan Kos Dari Sudut Pandangan Sosial	133
7.4 Kesimpulan	133

BIBLIOGRAFI

LAMPIRAN

PENGHARGAAN

Bismillah-alRahman-alRahim,

Dengan penuh kesyukuran ke **hadrat** Allah SWT di **atas** limpah kurnia dan **petunjukNya**, dapat **juga saya** menyiapkan tesis **ini** walaupun menghadapi berbagai masalah dan rintangan **lantaran** kelemahan **saya** sendiri.

Terlebih dahulu, **saya ingin** merakamkan jutaan terima kasih kepada **Puan Norafifah Ahmad** dan **Puan Khulida Kirana Yahaya**, **selaku** penyelia **bagi** tesis **ini**, yang **banyak** membimbing **saya** sepanjang tempoh kajian **ini** dijalankan. Segala pandangan, teguran dan dorongan mereka **banyak** membantu **saya** menyiapkan tesis **ini**.

Setinggi terima kasih kepada Dr. Fuad dan kakitangan Unit Kesihatan Pelajar, yang **banyak** membantu dalam pengumpulan data-data dan maklumat yang diperlukan dalam tesis **ini**.

Khasnya penghargaan **ini** ditujukan buat suami, **Noor** Azam Ishak dan anak-anak tersayang, Mohamad Naizuan, Norasyikin, Mohamad Nazrul dan Norakmar yang telah **banyak** berkorban serta **memberi** sumbangan moral di sepanjang tempoh pengajian **saya** di Universiti Utara Malaysia.

Akhir sekali, ribuan terima kasih buat semua rakan yang telah membantu, **memberi** pandangan, nasihat dan kritikan membina dalam menyiapkan tesis **ini**, iaitu Jit, **Zaidi** dan Shahril.

Semoga segala usaha **kita** ini diberkati ALLAH jua.

Maimunah Wash
Sekolah Siswazah
Universiti Utara Malaysia

SENARAI JADUAL

No.	Jadual	Perkara
2.1	Bilangan Jawatan Dan Jumlah Pengisian Mengikut Kategori Kakitangan	UKP, UUM, 1993
2.2	Pendapatan Daripada Yuran Pelajar-Pelajar	UUM
2.3	Laporan Emolumen,	UKP, UUM, Bagi Jan-Jun, 1993
2.4	Laporan Perbelanjaan Lain,	UKP, UUM, Bagi Jan-Jun, 1993
2.5	Kedatangan Pesakit Luar Di	UKP, UUM
2.6	Peratus Segmen Sasaran Pesakit Luar	
2.7	Rawatan Pesakit Luar Ke	UKP, UUM, 1992
2.8	Lima Sebab-Sebab Utama Kedatangan Pesakit Luar Ke	UKP, UUM, 1992
2.9	Rawatan Unit Pergigian,	UKP, UUM
2.10	Peratus Segmen Sasaran Rawatan Unit Pergigian,	UKP, UUM
2.11	Rawatan Pergigian Dan Peratus Kes Yang Dirawat Unit Pergigian,	UKP, UUM, 1992
2.12	Lima Sebab-Sebab Utama Kedatangan Ke Unit Pergigian,	UKP, UUM, 1992
5.1	Perkara-Perkara Di	Dalam Borang Soalselidik

- 6.1** Rawatan Bulanan UKP, Jan-Jun, 1993
- 6.2** Rawatan Pesakit Luar, UKP, Jan-Jun, 1993
- 6.3** Rawatan Pergigian Unit Pergigian, UKP, Jan-Jun, 1993
- 6.4** Kos Preskripsi
- 6.5** Kos Penggunaan UKP, Jan-Jun, 1993
- 6.6** Keputusan Analisis Kepekaan
- 6.7** Taburan Frekuensi Faktor Demografi
- 6.8** Kepentingan Faktor Kos Perkhidmatan, Kualiti Dan Masa Rawatan
- 6.9** Persepsi Pelajar UUM Terhadap Entiti Rawatan Perubatan

SENARAI RAJAH

No. Rajah	Perkara
4.1	Rangka Teori Kajian
6.1	Rawatan Bulanan UKP, Jan-Jun, 1993

. SENARAI SINGKATAN

ADB		Asian Development Bank
BK	-	Bina-Kendali
BKP	-	Bina-Kendali Pindah
DEB		Dasar Ekonomi Baru
EPU	-	Unit Perancangan Ekonomi
HEP	-	Hal Ehwal Pelajar
UN		Institut Jantung Negara
IMF	-	International Monetary Fund
PIP	-	Pelan Induk Penswastaan
PTP	-	Pelan Tindakan Penswastaan
Sdn. Bhd.	-	Sendirian Berhad
UKP	-	Unit Kesihatan Pelajar
UUM		Universiti Utara Malaysia
WHO		Pertubuhan Kesihatan Sedunia

SENARAI LAMPIRAN

Perkara	No. Lampiran
Plan Lokasi Kampus UUM	2.1
Carta Organisasi UUM	2.2
Carta Organisasi UKP, UUM	2.3
Peraturan Rawatan Kesihatan	2.4
Senarai Tugas Kakitangan UKP, UUM	2.5
Panduan Temubual Bagi Klinik Sektor Swasta	5.1
Contoh Borang Soalselidik	5.2
Indeks Kebolehpercayaan Pra-Ujian (20 Soalan)	6.1
Indeks Kebolehpercayaan Pra-Ujian (19 Soalan)	6.2
Indeks Kebolehpercayaan Kajian (19 Soalan)	6.3

ABSTRAK

Kajian ini dijalankan untuk melihat konsep penswastaan Unit Kesihatan Pelajar (UKP), Universiti Utara Malaysia. Bagi tujuan penyelidikan ini, tiga bentuk analisis dilakukan iaitu analisis keberkesanan kos, analisis kepekaan dan analisis faktor yang mempengaruhi kehendak dan keperluan pelajar-pelajar UUM terhadap entiti rawatan perubatan.

Analisis keberkesanan kos memerlukan penyelidikan faktor-faktor kos penyediaan perkhidmatan UKP, kos penggunaan dan kos kakitangan yang menyediakan perkhidmatan kesihatan. Nisbah kos perkhidmatan pengeluaran awam UKP adalah 0.64, dan bolehlah dirumuskan bahawa pengeluaran perkhidmatan kesihatan yang dibekalkan oleh UKP kurang keberkesanan kos.

Analisis kepekaan mengkaji kos perkhidmatan swasta daripada sudut ekonomi melalui keberkesanan kos. Nisbah keberkesanan kos untuk dua klinik swasta yang dikaji adalah 1.08 untuk 'Pembekal Satu' dan 1.19 untuk Klinik Won. Dapatlah dirumuskan bahawa pengeluaran swasta adalah lebih kos efektif dari pengeluaran UKP.

Analisis faktor yang mempengaruhi kehendak dan keperluan memerlukan borang soalselidik diedar kepada 19 responden, yang terdiri daripada pelajar-pelajar Tahun Dua dan Tiga. Di dalam memilih entiti rawatan perubatan, pelajar-pelajar UUM bersetuju bahawa reputasi, kualiti dan bidang-bidang khusus perkhidmatan dan kebersihan, penampilan dan susunatur atau perhiasan entiti rawatan perubatan sangat penting dalam mempengaruhi pilihan mereka. Faktor lokasi, sikap kakitangan dan kos perkhidmatan kurang mempengaruhi pilihan pelajar-pelajar UUM terhadap entiti rawatan perubatan.

Kesimpulannya, kos pengeluaran swasta adalah lebih keberkesanan kos dari pengeluaran awam, UKP. Jelaslah penswastaan adalah cara yang lebih berkesan bagi membekalkan rawatan perubatan kesihatan UKP. Di dalam mencapai sesuatu keputusan untuk penswastaan UKP, adalah diharap penggubal dasar mengambil perhatian terhadap faktor-faktor yang mempengaruhi kehendak dan keperluan pelajar-pelajar terhadap sesebuah entiti rawatan perubatan.

BABSATU

PENGENALAN

1.1 ***PERNYATAAN MASALAH***

Sejak beberapa tahun kebelakangan ini, dasar penswastaan telah mendapat perhatian **banyak** negara di dunia, **tanpa** mengira fahaman dan **amalan** ideologi mereka, **sama ada** berorientasikan **pasaran** bebas atau sosialis. Dasar penswastaan bermula di negara-negara Eropah **Barat** yang **mana** United Kingdom adalah negara perintis. Perancis pula merupakan negara yang paling aktif dalam **hal** pelaksanaan dasar penswastaan. Dasar ini kemudiannya **tersebar** luas ke benua Amerika, Afrika dan Asia. Penswastaan dapat dilihat sebagai 'panacea' kepada masalah ekonomi yang dihadapi oleh negara-negara **tersebut** dan sudah pasti kepentingan serta pelaksanaan penswastaan berbeza di **antara** satu negara dengan negara yang lain.

Negara-negara maju di **Barat** boleh **hidup tanpa** penswastaan yang dianggap sebagai satu perkara yang **mewah**. Dalam dunia sosialis, penswastaan merupakan keperluan penting dan ini menunjukkan bahawa **dana** negara-negara ini **sangat sedikit** [Tan Sri Dato' Jaffar Hussein, 1993].

The contents of
the thesis is for
internal user
only

BIBLIOGRAFI

Culyer, A. J. [1988]. ***Inequality of health services is, in general, desirable.*** Dalam D. G. Green, ed., *Acceptable inequalities* (IEA, London).

_____ [1989]. ***The normative economics of health care finance and provision.*** *Oxford Review of Economic Policy*, 5, 34-58.

Culyer, A. J., dan Cullis, J. G. [1976]. ***Some economics of hospital waiting lists in the NHS.*** *Journal of Social Policy*, 5, 239-264.

Davies, J. A. [1964]. ***Educational Measurements and Their Interpretation,*** Belmont, California: Wadsworth.

Donabedian, A. [1973]. ***Aspects of medical care administration.*** Mass.: Harvard University Press.

Evans, R. G. [1984]. ***Strained Mercy: The Economics of Canadian Medical Care.*** Toronto: Butterworths.

Feldstein, M. S. [1974]. ***Econometric studies of health economics.*** Dalam M. D. Intriligator dan D. A. Kendrick, eds., ***Frontiers of Quantitative Economics***, Vol.2 (North-Holland, Amsterdam).

Flexner, W. A. dan Berkowitz, E. N. [1979]. ***Public Health Reports.*** Department of Health, Education and Welfare, Vol 94, Nov-Dee, 1979, m.s. 503-513.

Flexner, W. A., McLaughlin, C. P., dan Littlefield, J. E. [1977]. ***Discovering what the health consumer really wants.*** *Health Care Management Review* 2.

Fuchs, V. [1968]. The ***growing demand for medical care.*** *New England J Med* 279: m.s. 190-195.

Jeffers, J. R., Bognanno, M. F., dan Bartlett, J. C. [1971]. ***On the demand versus need for medical services and the concept of 'shortage'.*** *Am J Public Health* 61: m.s. 46-63.

Kerajaan Malaysia. [1985]. **Pelan Induk Penswastaan**. Kuala Lumpur: Jabatan Pencetakan Negara.

Kerajaan Malaysia. [1991]. **Pelan Induk Penswastaan**. Kuala Lumpur: Jabatan Pencetakan Negara.

Kerajaan Malaysia. [1989]. **Privatisation Master Plan - Methods of Privatisation**.

Konting, Mohd. Majid. [1990]. **Kaedah Penyelidikan Pendidikan**. Selangor Darul Ehsan: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Lavers, R. J. [1983]. **A model of the demand for prescriptions**. Dalam *Action de xe collaque inyunalional d 'econometrie de la sonte* (Lyon).

Le Grand, J. [1982]. **The Strategy of Equality: Redistribution and the Social Services**. London: Allen and Unwin.

Levey, S. dan Loomba, M. P. [1973] **Health care administration: a managerial perspective**. Philadelphia: J. B. Lippincott Company.

Mahathir, Mohamad. [1983]. **New concepts for greater heights of achievement, Siri Ucapan Penting**. Petaling Jaya: Percetakan Safeguards Sdn. Bhd.

Mahathir, Mohamad. [1984]. **Malaysia Incorporated and Privatisation: Its Rational and Purpose**. Dalam Mhd. Nor Abdul Ghani, Wang, Gale Bruce (eds), **Malaysia Incorporated and Privatisation Towards National Unity**, Petaling Jaya: Pelanduk Publications (M) Sdn. Bhd., ms 1-11.

Mahathir, Mohamad. [1988]. **Persidangan Mengenai Penswastaan Di Malaysia: Peluang-Peluang Dan Implikasinya**. 14 Julai, 1988.

Mohd. Nawawi, Ab. Rahman. [1992]. **Privatisation of Students Service**, Kertaskerja yang dibentang di Third Asia Pacific Conference on Student Affairs, Bali, Indonesia, 15-17 Jan 1992.

Mooney, G., dan Ryan, M. [1993]. **Agency in health care: Getting beyond first principle**. Journal of Health Economics, 12, 125-135, North-Holland.

Munir, Abu Bakar. [1992]. **Penswastaan**. Selangor Darul Ehsan: Dewan Bahasa Dan Pustaka.

Nolan, B. [1993]. **Economic incentives, health status and health services utilization.** Journal of Health Economics 12, 15 1-169, North-Holland.

Nunnally, J. C. [1975]. **Psychometric theory 25 years ago and now.** Educational Researcher 4(10), 7-14, 19-21.

Parker, B. dan Srinivason, V. A. [1976]. **Consumer preference approach to the planning of rural primary health care facilities.** Operation Research 24.

Parkin, D. [1979]. **Distance as an influence on demand in general practice.** Journal of Epidemiology and Community Health 33, 96-99.

Parkin, D. dan Yule, B. [1985]. **Patient discharge and the demand for dental care in Scotland** 1962-1981. Discussion paper 04 185 (Health Economics Research Unit, University of Aberdeen).

Patton, M. Q. [1980]. **Qualitative Evaluation Methods.** Beverly Hills, CA: Sage.

Puffer, F. [1986]. **Access to Primary care: A comparison of the U.S and the U.K.** . Journal of Social Policy 15, 293-3 13.

Russel, L. B. [1986]. **Is prevention better than cure.** Washington, D.C; Brookings Institution.

Sallehudin, bin Mohamad. [1984]. **Malaysia Incorporated and Privatisation: Its Rationale and Purpose,** dalam Mhd. Nor Abdul Ghani: Wang, Bernard T. H., Chia, Ian K. M. ; adn Gale Bruce (eds), **Malaysia Incorporated and Privatisation Towards National Unity,** Petaling Jaya: Pelanduk Publications (M) Sdn. Bhd. ms 99-112.

Scutchfield, F. D. [1975]. **Alternate methods for health priority assessment.** Journal Of Community Health, 1.

Stratmann, W. C. [1975]. **A study of consumer attitudes about health care: the delivery of ambulatory services.** Medical Care 8, July 1975.

Tan Sri Dato' Jaffar Hussein. [1993]. **Simposium on the Securities Industry and Vision 2020,** 16 Februari, 1993.

Torrance, **G.W.** [1986]. **Measurement of health state utilities for economic appraisal - A Review.** Journal of Health Economics, 5, 1-30, North-Holland.

Tussing, A. D. [1985]. **Irish medical care resources: An economic analysis.** General Research Series Paper, 126 [ESRI, Dublin].

Wagstaff, A. [1989]. **Econometric studies in health economics - A survey of the British Literature.** Journal of Health Economics 8, 1-5 1, North-Holland.

Ware, J. [1975]. **Consumer perceptions of health care services: implications for academic research.** Journal of Medical Education 50: m.s. 839-849.

Ware, J., dan Snyder, M. [1975]. **Dimensions of patient attitudes regarding doctors and medical care services.** Journal of Medical Education 50.

Whitehouse, C. R. [1985]. **Effects of distance from surgery on consultation rates in an urban practise.** British Medical Journal, 290, 359-362.

Williams, A. [1988]. **Priority setting in public and private health care, a guide through the methodological jungle.** Journal of Health Economics 7, 173-183 , North-Holland.

Wind, Y., dan Spitz, L. [1976]. **Analytical approach to marketing decisions in health care organizations.** Operation Research 24.

World Health Organisation. [1978]. Alma-Ata 1978: **primary health care.** Report of the International Conference On Primary Health Care, Alma-Ata, USSR, 6-12 September. Jointly sponsored by the World Health Organisation and United Nations Children's Fund, Geneve: WHO.

_____, [1993]. **Brosur Konvokesyen Ke enam, UUM.**

_____, **Laporan Tahunan, Kementerian Kesihatan Malaysia, 1990.**

_____, **Panduan Pelajar Universiti Utara Malaysia Sesi 1993/1994,** Sinaran Bros. Sdn. Bhd.

_____, Berita Harian, 7 Jun 1993.

_____, **Berita Harian,** 14 Jun 1993.

_____, Berita Harian, 7 Ogos 1993.

_____, Berita Harian, 13 Ogos 1993

_____, Berita Harian, 8 Oktober 1993.

_____, New Straits Times, 3 Jun 1984.

_____, New Straits Times, 1 Oktober, 1984

_____, New Straits Times, 24 April 1993.

_____, New Straits Times, 24 Julai 1993.

_____, The Star, 15 Januari 1985.

_____, Utusan Melayu, 17 Disember 1993.